

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I MLADIH
mzom.gov.hr

ODBOR ZA PODJELU DRŽAVNIH NAGRADA ZA ZNANOST, imenovan Odlukom Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 12/26), na temelju Zakona o hrvatskim državnim nagradama za znanost (Narodne novine, br. 108/95., 104/97. i 142/98.), na 1. sjednici održanoj 16. travnja 2026. godine donio je

ODLUKU O DODJELI DRŽAVNIH NAGRADA ZA ZNANOST ZA 2024. GODINU

I. Nagradom za životno djelo nagrađuju se:

- područje prirodnih znanosti:

1. Akademik Marko Tadić, professor emeritus Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se nagradom za životno djelo za svoj cjelokupni znanstveni, nastavni i stručni doprinos u području prirodnih znanosti, polje matematika. Znanstvenu karijeru započeo je na Matematičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta gdje je proveo čitav radni vijek do umirovljenja 2024. godine. Od 2000. godine redoviti je član HAZU-a. Kao gostujući profesor i znanstvenik proveo je više godina na prestižnim inozemnim sveučilištima te je održao više od 100 pozvanih predavanja. Objavio je ukupno 59 znanstvenih radova (od čega 46 samostalnih), redom u vrhunskim matematičkim časopisima. Znanstveni opus akademika Tadića primarno obuhvaća područje teorije reprezentacija klasičnih grupa i klasifikacije unitarnih reprezentacija, te veze s aritmetikom kroz Langlandsov program. Njegovi fundamentalni rezultati u kojima je opisao unitarne duale svih općih linearnih grupa nad nearhimedskim lokalnim poljima te klasificirao kvadratno integrabilne reprezentacije klasičnih p-adskih grupa ostvarili su snažan utjecaj na svjetsku znanstvenu zajednicu. Akademik Tadić je kao mentor magistarskih i doktorskih disertacija vrlo aktivno sudjelovao u razvoju mladih znanstvenika te za sobom ostavlja grupu prvoklasnih matematičara na Matematičkom odsjeku PMF-a Sveučilišta u Zagrebu koji nastavljaju njegova istraživanja. Na poslijediplomskom i kasnije doktorskom studiju matematike na PMF-u uveo je i održao niz naprednih kolegija iz teorijske matematike. Dugogodišnji predani znanstveni te nastavni rad akademika Tadića uvelike je pridonio razvoju matematike u Hrvatskoj i njezinu ugledu u svijetu, te ga mnogi smatraju jednim od najznačajnijih hrvatskih matematičara uopće.

- područje tehničkih znanosti:

2. Prof. dr. sc. Nedjeljko Perić, professor emeritus Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za izniman znanstveni, stručni i nastavni doprinos razvoju i promociji tehničke struke, osobito u području automatike, kao i za istaknuti doprinos razvoju hrvatskih sveučilišta te jačanju suradnje akademske zajednice s gospodarstvom. Tijekom rada u Elektrotehničkom institutu „Rade Končar“ (1973. - 1993.) profesor Perić dao je izniman doprinos istraživanju i razvoju mikroprocesorskih sustava upravljanja, razvijajući inovativna rješenja koja su našla široku primjenu u gospodarstvu. Dolaskom na Fakultet elektrotehnike i računarstva nastavlja s istraživanjima, razvojem i primjenom sustava upravljanja složenim postrojenjima i procesima, pri čemu posebnu pozornost posvećuje razvoju naprednih metoda za upravljanje obnovljivim izvorima energije. Uveo je brojne kolegije u studijske programe FER-a te je održavao nastavu kao gostujući profesor na sveučilištima u Osijeku, Splitu, Rijeci i Mostaru. Autor je ili koautor 19 udžbenika i skripata te mentor velikom broju diplomanata, magistara i doktora znanosti. Ustrojio je više laboratorija i praktikuma na FER-u, među kojima i u europskim okvirima prepoznat Laboratorij za sustave obnovljivih izvora energije (LARES). Također, utemeljitelj je Inovacijskog centra „Nikola

Tesla“ (ICENT), kojim je upravljao kao ravnatelj u razdoblju od 2015. do 2022. godine. Autor je ili koautor više od 380 znanstvenih i stručnih radova te je vodio, koordinirao i sudjelovao u više od 100 znanstvenih projekata, ostvarivši pritom intenzivnu i dugotrajnu suradnju s gospodarskim sektorom. Na FER-u je obnašao niz odgovornih dužnosti, uključujući i dužnost dekana u dva mandata. Za svoj rad primio je brojna priznanja i nagrade.

- područje društvenih znanosti:

3. Prof. dr. sc. Marina Ajduković, professor emerita Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se nagradom za životno djelo za cjelokupni znanstvenoistraživački rad i nove znanstvene spoznaje u području društvenih znanosti, polje socijalne djelatnosti. Profesorica Ajduković uspješno je integrirala tri temeljne misije znanstvenice i sveučilišne nastavnice: istraživački rad, nastavni rad i rad u zajednici. Njezina djelatnost rezultirala je novim spoznajama o većem broju znanstveno i društveno relevantnih pitanja vezanih uz dobrobit djece, maloljetničku delinkvenciju, ratne traume, profesionalni stres i sagorijevanje na poslu stručnjaka zaposlenih u sustavu socijalne skrbi, a ti novi nalazi prepoznati su i visoko citirani u međunarodnim znanstvenim bazama. Time je pridonijela međunarodnom ugledu i prepoznatljivosti hrvatske znanosti. Svojim nastavnim radom pridonijela je osuvremenjivanju studija socijalnog rada i psihologije, podizanju stručnih i znanstvenih kompetencija socijalnih radnika i psihologa te osamostaljenju socijalnih djelatnosti kao zasebnoga znanstvenog polja u području društvenih znanosti. Uz to, profesorica Ajduković posvetila je znatan dio vremena i energije angažmanu u zajednici i za opće dobro, o čemu svjedoče brojna javna predavanja, medijski istupi, humanitarne akcije, ali i spremnost da sudjeluje u mnogim vladinim i nevladinim stručnim tijelima koja oblikuju javne politike.

II. Godišnjom nagradom za znanost nagrađuju se:

- područje prirodnih znanosti:

1. Prof. dr. sc. Ivana Herceg Bulić, redovita profesorica Geofizičkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se godišnjom nagradom za značajno znanstveno dostignuće u području prirodnih znanosti, polje geofizika, grana meteorologija s klimatologijom, za rezultate postignute istraživanjem klimatske varijabilnosti i urbanih klimatskih prilika. U 2024. godini je, kao seniorna autorica, objavila tri znanstvena rada u uglednim međunarodnim časopisima. U njima je analizirano toplinsko opterećenje Zagreba na temelju prvih pokretnih mjerenja temperature zraka, a usporedbom sa satelitskim podacima prvi put su precizno određene lokalne klimatske zone za devet hrvatskih gradova. Koristeći klimatski model visoke rezolucije, razmotreno je i ljetno toplinsko opterećenje Dubrovnika u sadašnjim i budućim klimatskim uvjetima. Svojim znanstvenim postignućima profesorica Herceg Bulić znatno je unaprijedila istraživanja u području urbane klimatologije.

2. Prof. dr. sc. Daniela Kalafatić, izvanredna profesorica Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, nagrađuje se godišnjom nagradom za značajno znanstveno dostignuće u području prirodnih znanosti, polje kemija, grana fizikalna biokemija, za povezivanje znanstvenih istraživanja u području kemije peptida s računalnom znanosti. U 2024. godini objavila je (kao glavna autorica) četiri znanstvena rada koji čine koherentnu znanstvenu cjelinu, a koje povezuje tematika kemije peptida, sinteza i karakterizacija nanostrukture, te dizajn funkcionalnih peptida uz pomoć umjetne inteligencije s ciljem brze i efikasne selekcije u procesu dobivanja terapijskih peptida. Posebno se ističu istraživanja koja se baziraju na korištenju strojnog učenja za predviđanja funkcije peptida i njihove sposobnosti samoorganiziranja. Njezin rad, objavljen u časopisu *Nature machine intelligence* (IF = 18,8), prema rangu je prvi najznačajniji rad u polju interdisciplinarnih aplikacija u računalnoj znanosti.

3. Prof. dr. sc. Boris Muha, redoviti profesor Matematičkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se godišnjom nagradom za značajno znanstveno dostignuće u području prirodnih znanosti, polje matematika, grana primijenjena

matematika i matematičko modeliranje. Nagrada se temelji na osam znanstvenih radova objavljenih 2024. godine u vrhunskim međunarodnim časopisima, koji čine tematski povezanu cjelinu i u kojima profesor Muha razvija koherentnu teoriju interakcije fluida i struktura za kompleksnije, stvarne sustave bliže inženjerskim i biomedicinskim problemima. Radovi pokrivaju tri ključna elementa primijenjene matematike: rigoroznu matematičku analizu i matematičko modeliranje, dizajn i analizu numeričkih metoda te primjene u biomedicini.

- područje tehničkih znanosti:

4. Prof. dr. sc. Marko Čanađija, redoviti profesor Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, nagrađuje se godišnjom nagradom za znanost za značajno znanstveno dostignuće. Tijekom 2024. objavio je pet znanstvenih radova u WoS časopisima prvog kvartila, od kojih su tri među 10% najbolje rangiranih. Radovi obuhvaćaju različita područja mehanike, a povezuje ih primjena suvremenih metoda strojnog učenja obogaćenih elementima fizike, čime čine koherentnu znanstvenu cjelinu. Predstavljena je nova formulacija, bez izravnih analogija u literaturi, koja značajno proširuje mogućnosti analize te povećava točnost i brzinu proračuna. Ključ metodologije su djelomično konveksne unaprijeđene neuronske mreže koje povezuju točnost molekularne dinamike, univerzalnost strojnog učenja i praktičnost metode konačnih elemenata. Uza znanstvena postignuća, profesor Čanađija ima bogato organizacijsko iskustvo: vodio je više domaćih i međunarodnih projekata. Mentorirao je pet doktorskih disertacija. Član je uredništava više znanstvenih časopisa te aktivno sudjeluje u radu međunarodnih znanstvenih udruga. Trenutačno je predsjednik Hrvatskog društva za mehaniku.

5. Prof. dr. sc. Zvezdana Findrik Blažević, redovita profesorica Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se godišnjom nagradom za znanost za vrijedan doprinos u znanstvenom području tehničkih znanosti, posebice u primjeni kemijskog inženjerstva u razvoju biokatalitičkih procesa. Tijekom svoga rada ostvarila je zapažene znanstvene rezultate u istraživanju složenih višeenzimskih kaskadnih reakcija, razvoju kinetičkih modela, optimiranju procesnih parametara te prijenosu znanja prema industrijskoj primjeni. Razvijena metodologija integrira eksperimentalni rad i matematičko modeliranje biokatalitičkih procesa te pridonosi učinkovitosti i održivosti suvremenih tehnoloških rješenja. Rezultati njezina rada pridonose razvoju ekološki prihvatljivih procesa zamjenom konvencionalnih kemijskih postupaka biokemijskim procesima kataliziranim enzimima. U 2024. godini objavila je devet znanstvenih radova u visokorangiranim međunarodnim časopisima, pri čemu se posebno ističe rad objavljen u prestižnom časopisu *Nature Catalysis*. Tijekom iste godine sudjelovala je kao istraživačica i voditeljica u četiri projekta financirana iz programa Europske unije, čime je dala značajan doprinos međunarodnoj vidljivosti hrvatske znanosti u području biokatalize.

6. Prof. dr. sc. Stjepan Picek, redoviti profesor Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se godišnjom nagradom za znanost za značajno znanstveno dostignuće u području tehničkih znanosti, osobito u području umjetne inteligencije i sigurnosti računalnih sustava. Tijekom 2024. godine objavio je 13 radova u znanstvenim časopisima i 21 rad na međunarodnim konferencijama, a njegovi su radovi u toj godini citirani 1406 puta, dok ukupan broj citata premašuje 6600. Četiri rada objavljena su u časopisima s faktorom odjeka većim od 5. Posebno se ističe činjenica da je 19 njegovih radova uvršteno u smjernice za primjenu strojnog učenja u implementacijskim napadima njemačkoga Saveznog ureda. U 2024. godini uređivao je četiri znanstvena časopisa i bio gost urednik u još tri, održao je deset pozvanih predavanja, vodio tri znanstvena projekta, a troje njegovih doktoranada uspješno je obranilo disertacije. Iste godine prof. Picek obranio je drugi doktorat iz matematike na Sveučilištu u Parizu.

- područje biomedicine i zdravstva:

7. Prof. dr. sc. Tomislav Meštrović, izvanredni profesor Sveučilišta Sjever, sustavno se i kontinuirano bavi znanstvenim radom. Njegov znanstveni rad osobito je istaknut tijekom 2024. godine, kada je kao autor i koautor objavio 38 radova. Među tim radovima posebno treba istaknuti rad u kojem je glavni i prvi autor, koji je objavljen u prestižnom časopisu *The Lancet Infectious Diseases*.

To je vodeći časopis u području infektivnih bolesti s visokim faktorom odjeka (IF) od 36,4 i jedan od najcitiranijih časopisa u medicini. Objavljeni rad predstavlja prvu sveobuhvatnu analizu opterećenja infektivnim bolestima uz razvoj i primjenu inovativne metodologije za procjenu ukupnog opterećenja bolesti povezanog s 85 različitih patogena. Time se daje značajan doprinos globalnoj epidemiologiji zaraznih bolesti i omogućuje cjelovitija i preciznija procjena utjecaja zaraznih bolesti na zdravlje populacije.

8. Prof. dr. sc. Mislav Vrsalović, izvanredni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, nagrađuje se godišnjom nagradom za značajno znanstveno dostignuće u području biomedicine i zdravstva. Uže područje njegova znanstvenog i stručnog interesa su arterijska hipertenzija i angiologija. Tijekom 2024. godine profesor Vrsalović objavio je svoja istraživanja u dva znanstvena rada u uglednim i visoko citiranim kardiološkim časopisima. U jednom, subanalizi velike međunarodne randomizirane studije, prvi je autor, a u drugom, također velikoj međunarodnoj randomiziranoj studiji koja je ranije prekinuta zbog pandemije virusa COVID-19, jedan od koautora. U oba slučaja riječ je o značajnim znanstvenim postignućima koji će utjecati na liječenje i kvalitetu života bolesnika. Primjena i uvođenje ovih spoznaja u smjernice liječenja bolesnika s perifernom arterijskom bolešću bio bi značajni napredak u liječenju. Profesor Vrsalović je eminentan i međunarodno priznat klinički znanstvenik s velikim brojem objavljenih radova i citata.

- područje biotehničkih znanosti:

9. Prof. dr. sc. Nikola Bilandžija, izvanredni profesor Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za primjenu znanstvenoistraživačkog rada. Profesor Bilandžija publicirao je u 2024. godini šest a1 znanstvenih radova visokog faktora odjeka, te sedam stručnih radova. Suradnja profesora Bilandžije na projektu „Dizajn naprednih biokompozita iz energetski održivih izvora” iznjedrila je novu tehnologiju izrade biokompozita. Izrađeni su napredni biokompozitni materijali, uvedene nove energetske kulture za proizvodnju biokompozita i biogoriva, kao i nova tehnološka rješenja u postupku proizvodnje obnovljivih izvora energije. Odobren međunarodni patent projekta prepoznale su domaće i međunarodne udruge inovatora te je profesor Bilandžija sa suradnicima tijekom 2024. godine dobitnik ukupno osam nagrada: pet zlatnih, dvije specijalne i jedne godišnje nagrade.

10. Prof. dr. sc. Antun Jozinović, izvanredni profesor Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku, nagrađuje se za znanstveno postignuće u području biotehničkih znanosti, polje prehrambena tehnologija, grana inženjerstvo. Znanstveni rad profesora Jozinovića vezan je prije svega uz primjenu ekstruzije u modificiranju sirovina prehrambene industrije s naglaskom na iskorištenje nusproizvoda prehrambene industrije u proizvodnji novih proizvoda, kao i primjenu ekstruzije za proizvodnju termoplastičnog škroba te razvoj novih biorazgradivih biopolimernih mješavina kao potencijalnih ambalažnih materijala. Navedena istraživanja, kao i nadogradnje ekstrudera koje su omogućile njegovu daleko širu primjenu od prvobitne, pozicioniraju profesora Jozinovića kao jednog od vodećih stručnjaka za ovu tehniku na širem području. Osim navedenoga, jedan dio istraživanja vezan je i uz praćenje utjecaja novih tehnika obrade hrane (visokonaponsko električno pražnjenje) na svojstva hrane, poglavito škroba i vlakana te istraživanja vezana uz proizvodnju čokolade, keksa i drugih prehrambenih proizvoda obogaćenih nusproizvodima prehrambene industrije. Sve navedeno rezultiralo je značajnim brojem znanstvenih radova, od čega su trinaest a1 i četiri a2 rada objavljena u razdoblju na koji se odnosi nagrada, kao i dva poglavlja u znanstvenoj monografiji.

11. Doc. dr. sc. Dunja Šamec, Sveučilište Sjever, objavila je tijekom 2024. godine dvanaest znanstvenih radova u međunarodnim časopisima a1 kategorije, od kojih je jedanaest objavljeno u časopisima s iznadprosječnim čimbenikom odjeka a1 kategorije (9 u Q1 i 2 u Q2). Od toga je u deset radova jedna od glavnih autorica. Posebno se ističe šest međusobno tematski povezanih radova, koji donose nova saznanja o ekstrakciji, biosintezi i biološkoj aktivnosti flavonoidnih dimera ili biflavonoida. Biflavonoidi su skupina spojeva s velikim potencijalom za primjenu u farmaceutskoj i

prehrambenoj industriji te agronomiji. Tijekom 2024. godine rezultati njezinih istraživanja prezentirani su na ukupno 26 znanstvenih skupova.

- područje društvenih znanosti:

12. Prof. dr. sc. Ivan Burić, izvanredni profesor Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se godišnjom nagradom za značajno znanstveno postignuće u području društvenih znanosti, polje sociologija, grana posebne sociologije. Profesor Burić objavio je u 2024. godini knjigu *Sociologija hrvatskog društva. Procesi i strukture u suvremenom hrvatskom društvu*. Knjiga predstavlja kapitalno djelo hrvatske sociologije jer ona, teorijskom i analitičkom preciznošću, putem ključnih socioloških kategorija i teorija, analizira najvažnije procese razvoja hrvatskoga društva. Oslanjajući se na niz postojećih analiza, knjiga donosi originalnu sintezu razvoja hrvatskog društva posljednjih trideset godina, a to je jedinstveno u domaćoj sociologiji. Ona donosi uvide u teme stanovništva, iseljavanja, tipa kapitalizma, društvene stratifikacije i nejednakosti, vrijednosnih orijentacija, religije i sl. U tom vidu, knjiga postavlja i nove standarde u istraživanju i razumijevanju hrvatskog društva te modele za buduća istraživanja.

13. Prof. dr. sc. Arta Dodaj, izvanredna profesorica Odjela za psihologiju Sveučilišta u Zadru, nagrađuje se godišnjom nagradom za značajno znanstveno postignuće u području društvenih znanosti, polje psihologija. Znanstveni doprinos radova objavljenih u 2024. godini očituje se u jedanaest objavljenih znanstvenih radova od kojih je deset indeksirano u Web of Science/Scopus bazama. Profesorica Dodaj prepoznata je i kao jedna od 20 najproduktivnijih znanstvenica na svjetskoj razini u području 'cyber-sextortiona' prema recentnoj bibliometrijskoj analizi. Njezino glavno područje interesa je istraživanje sekstinga kod mladih, fokusirajući se na njegove uzroke, posljedice i utjecaj na mentalno zdravlje. Trenutno vodi projekt Hrvatske zaklade za znanost o sekstingu, u sklopu kojeg se istražuju biološke, psihološke i kulturne odrednice ovog ponašanja. Također, članica je međunarodne istraživačke skupine koja se bavi online platformama za spojeve.

- područje humanističkih znanosti:

14. Dr. sc. Vine Mihaljević, umirovljeni znanstveni savjetnik Instituta društvenih znanosti „Ivo Pilar“ u Zagrebu, nagrađuje se Državnom nagradom za značajno znanstveno postignuće iz područja humanističkih znanosti za autorsku knjigu *Liječnik i kirurg fra Mihovil Sučić (1820. – 1865.) – iz padovanske perspektive*. Djelo iznosi potpuno nove spoznaje do kojih se došlo na temelju arhivske građe koju je dr. sc. Mihaljević pronašao u državnom arhivu u Teramu (Abruzzo), u središnjem dijelu istočne Italije. Ovim djelom ističu se zasluge Mihovila Sučića u pastoralu, liječništvu, graditeljstvu i diplomaciji, jer je u Istanbulu dao podići bolnicu i gostinjac za kršćanski svijet. U pitanju je jedinstveno djelo, kako za hrvatsku historiografiju tako i za povijest medicine, posebice kirurgije.

15. Dr. sc. Kristina Štrkalj Despot, znanstvena savjetnica Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, te članica suradnica HAZU-a, nagrađuje se Državnom nagradom za značajno znanstveno postignuće iz područja humanističkih znanosti za autorsku knjigu *Metafora: Dekodiranje jezika imaginacije*. Riječ je o jednom od najrelevantnijih i najznačajnijih djela u području suvremene hrvatske lingvistike u kojemu se na novi način pristupa pitanju metafore, posebice u dječjem govoru, političkom diskursu, u kontekstu kliničke lingvistike i povijesnih promjena u jeziku, te u medijskom diskursu i u govoru mržnje. Vrlo je važno i autoričino istraživanje metafore u terminologiji i u prevodenju.

III. Godišnjom nagradom za popularizaciju i promidžbu znanosti nagrađuju se:

- područje prirodnih znanosti:

1. Mirela Uzelac Božac, mag. oecol., Institut za poljoprivredu i turizam u Poreču, nagrađuje se godišnjom nagradom za popularizaciju i promidžbu znanosti u području prirodnih znanosti. U 2024. godini njezin interes bio je usmjeren na tzv. građansku znanost (*citizen science*), te aktivno uključivanje javnosti u znanstvene aktivnosti i vrijednosti prirodne baštine, s posebnim naglaskom na bioraznolikost i zaštitu prirode. Inicirala je, organizirala i provela niz aktivnosti popularizacije na temu monumentalnih (starih, velikih i povijesno značajnih) stabala u Istri, a izdani namjenski priručnik, web-stranica i obrazac za prijavu novih stabala predstavljaju vrlo vrijedan doprinos popularizaciji biologije i ekologije.

- područje tehničkih znanosti:

2. Prof. dr. sc. Željko Šitum, redoviti profesor Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se državnom nagradom za znanost za popularizaciju i promidžbu znanosti. Njegovo područje istraživanja su metode i tehnike modeliranja i regulacije servo sustava, primjena naprednih upravljačkih algoritama u regulaciji mehatroničkih sustava, robota i manipulatora. Mentorirao je brojne studente na svim razinama studija, ima značajan opus objavljenih znanstvenih radova u časopisima i zbornicima znanstvenih konferencija. Od samih početaka svoga znanstveno-nastavnog rada pridonosi popularizaciji znanosti i promidžbi tehničkih inovacija u studentskom okruženju. Sudjelovao je u više od 20 reportaža u radijskim i televizijskim emisijama, te brojnim intervjuima u tiskovinama i na portalima na temu inovativnih studentskih projekata. Tijekom 2024. godine profesor Šitum je, kao mentor 15 studenata, osvojio 37 medalja te dvije posebne nagrade na domaćim i međunarodnim izložbama inovacija.

- područje biotehničkih znanosti:

3. Prof. dr. sc. Vesna Gantner, redovita profesorica Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku, u 2024. godini profesorica Gantner objavila je ukupno 57 znanstvenih radova, sveučilišni udžbenik te radove u konferencijskim zbornicima. Uređivanjem stručnih časopisa, mentorstvom studentima i doktorandima, kao i sudjelovanje u popularizaciji znanosti putem medija i stručno-popularnog tiska, profesorica Gantner kontinuirano pridonosi podizanju svijesti o važnosti znanstvenih spoznaja u svakodnevnom životu i gospodarskoj praksi. Udžbenik *Poljoprivredno zakonodavstvo – Poljoprivredno zemljište*, objavljen 2024. godine, dodatno potvrđuje njezinu sposobnost približavanja znanstvenih tema široj publici uz sustavan, jasan i praktično primjenjiv prikaz znanja.

- područje društvenih znanosti:

4. Prof. dr. sc. Sanja Smojver Ažić, redovita profesorica Odsjeka za psihologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci, nagrađuje se godišnjom nagradom za popularizaciju i promidžbu znanosti u području društvenih znanosti, polje psihologija, pri čemu se osobito ističe njezin pionirski rad na osmišljavanju i dugogodišnjem vođenju programa Sveučilište za treću dob (S3D). Profesorica Smojver Ažić pridonijela je razvoju kulture cjeloživotnog učenja kao preduvjeta aktivnog i zdravog starenja, osnažila je starije građane kao aktivne sudionike društva, čime je popularizacija znanosti dobila širi društveni učinak. Pozicionirala je Sveučilište u Rijeci koje je postalo prvo hrvatsko sveučilište uvršteno u globalnu mrežu Age-Friendly Universities (AFU), među ostalim objavljivanjem radova u međunarodnim publikacijama (npr. *Active Aging at the University of the Third Age*). Pozvana je predavačica na međunarodnim simpozijima o aktivnom starenju i cjeloživotnom učenju te sudjeluje u Erasmus+ i drugim međunarodnim projektima, čime prenosi hrvatska iskustva u europski kontekst i istodobno implementira međunarodne dobre prakse u lokalnu zajednicu.

- područje humanističkih znanosti:

5. Znanstveni suradnici: dr. sc. Josip Mihaljević, viši znanstveni suradnik i dr. sc. Gordan Ravančić, viši znanstveni suradnik, s Hrvatskoga instituta za povijest u Zagrebu, nagrađuju se Državnom nagradom za popularizaciju i promidžbu znanosti iz područja humanističkih znanosti za radioemisiju „Povijesne kontroverze“ na Trećem programu Hrvatskoga radija. U radioemisiji, u razgovoru s istaknutim istraživačima, javnosti su predstavljene nove spoznaje, metodologije i kontroverzne teme iz hrvatske i svjetske povijesti. Tijekom 2024. godine (emisija u kontinuitetu traje od 2016.) predstavljene su kontroverzne teme: uzroci i tijek Domovinskoga rata, ljudski, materijalni i demografski gubitci, uzroci osnivanja i zlonamjerne interpretacije uloge HR Herceg-Bosne, povlačenje pojedinih udžbenika povijesti iz uporabe u RH, kao i ostala manje zastupljena i nedovoljno poznata povijesna problematika.

IV. Godišnjom nagradom za znanstvene novake/mlade znanstvenike nagrađuju se:

- područje tehničkih znanosti:

1. Doc. dr. sc. Mišo Jurčević, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu, nagrađuje se za izniman znanstveno-istraživački rad i visoku produktivnost u objavi znanstvenih radova u časopisima najviše međunarodne kategorije. Riječ je o mladom znanstveniku koji se već u ranoj fazi karijere istaknuo kao vrijedan i pouzdan suradnik na brojnim europskim i nacionalnim znanstveno-istraživačkim projektima. Tijekom 2024. godine doktorirao je te objavio osam znanstvenih radova u časopisima Q1 kvartila, s vrlo visokim faktorom odjeka, koji su već citirani više od 400 puta. Ukupno je autor i koautor 43 znanstvena rada, od kojih su mnogi objavljeni u vodećim međunarodnim časopisima. Njegova znanstvena izvrsnost potvrđena je i međunarodnim priznanjem Saveznog ministarstva za obrazovanje, znanost i istraživanje Republike Austrije za izvanredna znanstvena postignuća u 2024. godini, kao i uspješnim povezivanjem temeljnih istraživanja i njihove primjene u realnim uvjetima.

- područje biomedicine i zdravstva:

2. Dr. sc. Blanka Milić Roje, Institut za oceanografiju i ribarstvo Sveučilišta u Splitu, objavila je 2024. godine znanstveni rad u časopisu Nature, kojem je prvi autor i jedan od glavnih autora. Dr. sc. Milić Roje otkrila je sa suradnicima ulogu crijevnog mikrobioma u oblikovanju rizika nastanka raka izvan samog crijeva. Istraživanje je pokazalo da crijevne bakterije igraju aktivnu ulogu u tom procesu, tako što pretvaraju prekarcinogen u mnogo opasniji karcinogen koji nakon prijenosa iz crijeva može potaknuti razvoj tumora u drugim organima, poput mokraćnog mjehura. U pažljivo osmišljenim eksperimentima na eksperimentalnim miševima dr. sc. Milić Roje i suradnici pokazali su da se promjenama/uklanjanjem crijevnog mikrobioma može spriječiti nastanak tumora, što je dokaz da je mikrobní metabolizam ključan za proces nastanka raka. Identificirani su bakterijski sojevi odgovorni za pretvorbu kemijskih spojeva i nastanak snažnijih karcinogena. Ovo otkriće mijenja naše razumijevanje karcinogeneze i otvara nove puteve prevencije nastanka raka.

- područje biotehničkih znanosti:

3. Doc. dr. sc. Dorijan Radočaj, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku. Područje njegova znanstvenog i nastavnog djelovanja obuhvaća geoinformacijske tehnologije u poljoprivredi i zaštiti okoliša, s posebnim naglaskom na obradu satelitskih snimaka, strojno učenje, digitalno kartiranje tla i studije pogodnosti poljoprivrednog zemljišta. Tijekom 2024. godine objavio je dvadeset znanstvenih radova u časopisima indeksiranim u Web of Science, od kojih je jedanaest u najvišim kategorijama Q1/Q2. Kao prvi autor na većini radova (sedam glavnih autorstava) dokazao je sposobnost samostalnog oblikovanja i vođenja istraživanja, što ga ističe kao najperspektivnijega mladog znanstvenika u svojoj disciplini. Njegov najznačajniji doprinos je razvoj

metode dubokoga strojnog učenja za kartiranje ukupnog sadržaja ugljika u tlu na heterogenim poljoprivrednim područjima Europe (4,9 milijuna km²). Ovaj rezultat predstavlja iskorak u preciznoj procjeni sadržaja ugljika u tlu, čime se otvara mogućnost pouzdanijeg praćenja klimatskih promjena i donošenja mjera održiva gospodarenja tlom.

- područje humanističkih znanosti:

4. Dr. sc. Matko Marušić, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, nagrađuje u području humanističkih znanosti, polje povijesti umjetnosti, za monografiju *Drvena skulptura Cresa i Lošinja do 1550. godine: Pojavnost i vrijednost*. Nagrada se dodjeljuje autoru za iznimnu znanstvenu vrijednost navedenog djela s obzirom na odabir izvornosti i važnost teme, inovativni metodološki doprinos, nove znanstvene uvide i otkrića te doprinos zaštiti i očuvanju kulturne baštine. Autor je ovom publikacijom otvorio novo istraživačko područje u hrvatskoj povijesti umjetnosti, istodobno kritički preispitavši povijesnu percepciju i estetičku valorizaciju drvene skulpture sačuvane u Hrvatskoj.

Ukupno je dodijeljeno 27 državnih nagrada za znanost za 2024. godinu.

KLASA: 061-03/26-02/00005

URBROJ: 533-03-26-0002

Zagreb, 16. travnja 2026.

PREDSJEDNIK
Hrvatskoga sabora i predsjednik Odbora za podjelu
državnih nagrada za znanost

Gordan Jandroković

